

och är en försäkring inför framtida behov.

Biologisk mångfald är avgörande för att ekosystem ska fungera och göra nytta som att rena vatten och luft, lagra kol, ge hälsa och rekreation samt pollinera våra grödor.

Genom att fortsätta beakta våra höga naturvärden, erbjuda attraktiva grönområden och utveckla gröna och blå stråk skapas sammanhängande strukturer som är viktiga för människor, djur och växter.

Höga upplevelsevärden

Höga upplevelsevärden handlar om att kunna erbjuda en innehållsrik och aktiv fritid med ett utbud som motsvarar efterfrågan hos kommunens invånare. Det handlar också om att lyfta Ronnebys tillgångar i form av den historiska närvaron, de unika kulturmiljöerna och den vackra naturen. Det är av stor betydelse att uppmärksamma vår unika kust- och skärgårdsmiljö, vårt levande kulturliv och skapa evenemang, upplevelser och besöksmål som tilltalar både boende, besökare och näringsidkare under årets alla årstider.

Ett robust samhälle

Genom att planera för och bygga ett robust och resilient samhälle kan vi hantera utmaningar och kriser och motstå kommande förändringar och effekterna av dessa. Att stärka grundläggande funktioner som energiförsörjning, kommunikationer, transporter, tillgången till livsmedel och dricksvatten är av stor betydelse. Vi behöver anpassa bebyggelseutvecklingen till ett förändrat klimat och se till att det finns en beredskap i planeringen som bidrar till att mildra och hindra effekter av klimatförändringarna.

Ett robust samhälle innefattar även att stärka medborgarnas förutsättningar för en god hälsa. Hälsofrämjande och förebyggande arbete är därför ett strategiskt val både för att klara kommande generationers välfärd och framtida kriser. Det civila samhället behöver få förutsättningar att verka och tillåtas att fortsatt vara en viktig del i arbetet med att göra människor

delaktiga samt bidra till samhällsutveckling, välfärd och vara ett stöd vid kriser.

Levande landsbygder

Landsbygderna är olika platser med olika identiteter. För att skapa möjligheter för människor, att med god livskvalitet, leva, bo och verka i våra landsbygder behöver vi ta del av lokal kunskap och kännedom. Planeringen och utvecklingen av landsbygderna bör därför uppmärksamma behov, utmaningar och drömmar som upplevs här. Genom att också stärka de regionalt utpekade strategiska noderna med ett mer utvecklat utbud som tilltalar både boende, besökare och näringsidkare skapas förutsättningar för levande landsbygder.

Hög livskvalitet

Livskvalité handlar om både fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. Att erbjuda hög livskvalité handlar om att fortsätta främja närheten och tillgängligheten till offentlig och kommersiell service, arbete, rekreation och fritidsaktiviteter. Det handlar också om att erbjuda hälsosamma-, trygga livsmiljöer, attraktiva boendemiljöer med närhet till gröna områden och skapa förutsättningar för en trivsam vardag i livets alla skeden. Genom att främja dessa skapas goda förutsättningar för en jämlik hälsa där medborgarna mår bättre både fysiskt och psykiskt.

Ett inkluderande samhälle

Både fysiska och sociala strukturer påverkar möjligheten till ett inkluderande samhälle. Genom att planera för och erbjuda god samhällsservice, trygga och tillgängliga livsmiljöer samt gemensamma mötesplatser med en god gestaltad miljö som främjar integration skapar vi förutsättningar för platser där vi kan bo, leva och verka hållbart tillsammans.

Genom att tidigt identifiera och stärka sociala aspekter som mångfald, trygghet, jämställdhet, barn- och äldres perspektiv och universell utformning i våra samhällsbyggnadsprocesser kan vi utveckla boende- och livsmiljöer i riktning mot ett socialt inkluderande samhälle.

En inkluderande samhällsbyggnadsprocess där flera perspektiv förmedlas är i sig avgörande för utformningen av människors livsmiljö. Det bidrar till att människor känner sig mer delaktiga i utvecklingen, vilket kan öka känslan av tillhörighet till platsen.

Hållbar bebyggelseutveckling

En hållbar bebyggelseutveckling handlar om att planera för utveckling av våra tätorter, landsbygder och infrastrukturen för att möta behoven hos de som bor och verkar i kommunen, skapa ett samhälle för alla och minska påverkan på klimat och miljö. Genom att förädla och komplettera och bygga vidare på den infrastruktur som finns kan resurseffektivt byggande skapas. Vid förädling och komplettering skapas mer underlag för både kommersiell och offentlig service och ett minskat behov av energi och transporter.

Komplettering av bebyggelse bör ske på ett sådant sätt att kulturmiljön beaktas och att strukturen inte blir för tät på bekostnad av att grönska- och rekreationsområden försvinner. Förädling av stadsmiljöns kvaliteter prioriteras, både när det gäller gestaltning och funktion. God gestaltning av de offentliga rummen stärker Ronnebys identitet och kommunens attraktionskraft. Blandade boende- och upplåtelseformer främjar integration och ger en möjlighet att erbjuda bostäder under livets alla skeden.

Konkurrenskraft och tillväxt

Konkurrenskraft och tillväxt handlar om att skapa förutsättningar för ett hållbart näringsliv och företagande samt stärka Ronneby som plats. Näringslivet är en viktig motor för kommunens tillväxt, attraktivitet och arbetsmarknad. Ronneby kommuns strategiska placering mitt i länet med bra kommunikationer ger ett stort etableringsintresse som behöver bemötas genom att erbjuda attraktiva lägen för olika företag och branscher. Att vara konkurrenskraftig innebär också att det finns en matchning mellan kompetens och utbud på arbetsmarknaden.

Genom att förstärka platsvarumärket Ronneby, förbättra förutsättningarna för befintlig handel och utveckla centrum till en attraktiv stadskärna för både boende, besökare och näringsidkare kan bilden av Ronneby stärkas. Genom att ta tillvara på Ronnebys attraktionskraft finns förutsättningar för en hållbar och växande besöksnäring och en stor potential att locka nya invånare och fortsätta vara en attraktiv boendekommun i livets alla skeden.

Effektiv infrastruktur

För ett väl fungerande och hållbart samhälle och ett starkt näringsliv är en väl utbyggd och effektiv infrastruktur en av de viktigaste förutsättningarna. Infrastruktur är allt ifrån vägar, kollektivtrafik, laddstationer och ledningar (VA, fiber, el och fjärrvärme).

Starka kollektivtrafikstråk skapar närhet i staden, kopplar samman landsbygder och stad samt stärker de regionala förbindelserna. En öppenhet för nya transportlösningar samt att eftersträva effektiva bytespunkter mellan olika transportslag främjar en hållbar och kombinerad mobilitet. Flygplatsen är av stor betydelse för att knyta ihop Ronneby kommun med övriga delar av Sverige och omvärlden. Hållbara lösningar som minskar persontransporternas och varutransporternas miljö- och klimatpåverkan ska eftersträvas.

4.2. Utvecklingsinriktning

Se kartbilaga - Karta 4.2

Utvecklingsinriktningen visar de viktigaste strategiska sambanden och den långsiktiga intentionen för utveckling av bebyggelse, kommunikationer, natur och friluftsliv i kommunen. Sambanden är redovisade översiktligt för att visa på generella riktningar och inte exakt utbredning.

4.2.1 Bebyggelse

Ronneby kommun ska fortsätta utvecklas som boendeort och erbjuda attraktiva boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud. Kust- och sjönära bostadsbebyggelse kan erbjudas i Ronneby. Näringslivet ska ges möjlighet att växa och ny verksamhetsmark erbjudas för att möjliggöra expansion och nyetablering.

I Ronneby kommun finns nio tätorter fördelade över hela kommunen, men med en viss förskjutning mot kusten. Ronneby är kommunens centralort med fullskaligt serviceutbud och resterande åtta orter är serviceorter med fullt eller begränsat serviceutbud.

Verksamhetsmark planeras i huvudsak utanför centralorten och i anslutning till serviceorterna samt utmed de stora kommunikationslederna väg E22 och riksväg 27. Här finns ofta utbyggd infrastruktur, medan teknisk försörjning kan behöva tillkomma. Intill redan befintliga etableringar kan ytterligare etablering ske och skapa kluster vilket gynnar näringslivsutvecklingen.

I anslutning till den nya trafikplatsen Vambåsa på norra sidan av väg E22 vid den östra kommungränsen, finns förutsättningar att skapa ett nytt verksamhetsområde. Samarbete med Karlskrona kommun kan göra området än mer expansivt.

Bostadsmark och service planeras i huvudsak till centralorten och serviceorterna. Kust- och sjönära lägen pekas ut för bostadsbebyggelse. Efterfrågan på bostäder förväntas vara störst i de södra kommundelarna. Vissa serviceorter och områden kopplas till varandra i par och ses i ett sammanhang med möjlighet att komplettera varandra gällande bland annat offentlig och kommersiell service.

Ronneby fortsätter vara centralorten i kommunen. Större tillskott av nya bebyggelseområden för bostäder planeras söder om tätorten i ett stråk mot Aspan likväl som Saxemara. Det finns även viss möjlighet att förädla och komplettera bebyggelsen inom tätorten. Utbyggnad och utveckling av verksamheter sker framförallt vid den östra och västra infarten.

Kallinge fortsätter utvecklas som serviceort. Större tillskott av nya bebyggelseområden planeras söder om tätorten och det finns även viss möjlighet att förädla och komplettera bebyggelsen inom tätorten. Befintligt bostadsbestånd kompletteras för att skapa ett varierat utbud av bostadsformer. De västra delarna av Kallinge utmed Rv 27 pekas ut för verksamhets- och företagsetableringar.

Bräkne-Hoby och Järnavik ses i ett sammanhang och bedöms komplettera varandra. Bräkne-Hoby fortsätter utvecklas som serviceort medan Järnavik utvecklas som värdekärna för friluftsliv och besöksnäring. Större tillskott av nya bebyggelseområden planeras i både Bräkne-Hobys östra och västra delar och det finns även viss möjlighet att förädla och komplettera bebyggelsen inom tätorten. I Järnavik pekas ett område ut för möjlig reträtt av infrastruktur, verksamhet och bostäder.

Johannishus och Listerby ses i ett sammanhang och fortsätter utvecklas som serviceorter. De två expansiva orterna orienterar sig mot varandra med E22 i mitten. Orterna föreslås utvecklas vad gäller bostadsutbyggnad, kommunikationer och service. Befintligt bostadsbestånd föreslås kompletteras för att skapa ett varierat utbud av bostadsformer. Mindre verksamhetsområden planeras i nära anslutning till E22.

Backaryd och Hallabro ses i ett sammanhang och fortsätter utvecklas som serviceorter. De kompletterar varandra och försörjer kommunens nordvästra del. Efter omläggningen av Rv 27 kommer både Hallabro och Backaryd få nya förutsättningar för attraktiva boendemiljöer då samhällenas centrum blir mindre påverkade av genomfartstrafik. Befintligt bostadsbestånd föreslås kompletteras för att skapa ett varierat utbud av bostadsformer. Genom utbyggnad av bostäder och verksamheter inom och i orternas utkanter kan offentlig och kommersiell service bevaras och stärkas.

Eringsboda utvecklas i sin funktion som serviceort för de nordöstra delarna av kommunen. Genom möjlighet till utbyggnad av bostäder stärks underlaget för befintlig service samtidigt som det ger möjlighet till utökad service och kollektivtrafik. Befintligt bostadsbestånd kompletteras för att skapa ett varierat utbud av bostadsformer.

Saxemara utvecklas i sin funktion som serviceort för den mellersta kusten. Saxemara är en attraktiv bostadsort och mer bostadsbebyggelse väster om bykärnan, mot Spjälkö, förväntas kunna skapa underlag för utökad service på orten. I Saxemara pekas ett område ut för möjlig reträtt av service och bostäder.

4.2.2 Kommunikationer

Ronnebys strategiska läge vad gäller infrastruktur och kommunikationer bidrar till dess attraktionskraft. Ett effektivt transportsystem och hållbara kommunikationer är viktiga delar för företagsetableringar och att fortsätta attrahera arbetskraft och vara en attraktiv boendeort.

De huvudsakliga kommunikationsstråken i kommunen följer Blekinge kustbana, E22 och riksväg 27. Huvuddelen av förändringarna i markanvändning föreslås utmed dessa stråk. Utmed E22 och riksväg 27 finns områden med särskilt goda förutsättningar för verksamheter. I anslutning till järnvägen och flygplatsen finns dessutom förutsättningar för att skapa en nod för kommunikationer och ett verksamhetsområde, kallat Knutpunkt Blekinge. Ronneby Airport och grannkommunernas

hamnar är viktiga funktioner för kommunens och regionens goda transportsamband.

En rätare Blekinge kustbana pekas ut och kräver att det finns två parallella system genom Blekinge; ett regionaltåg med få stopp och kortare restider samt ett lokaltåg som stannar på fler orter. Med en regional järnväg med fokus på tillgängligheten inom länet finns möjlighet till fler stationslägen. Nya stationslägen pekas ut i Johannishus och söder om Ronneby Airport.

En ny järnväg som kopplar ihop Ronneby med stambanan pekas ut och bidrar till en stärkt koppling mot Växjö, Alvesta och norrut mot Stockholm.

För att möjliggöra för ytterligare handlingsfrihet och säkerhet inom Ronneby Garnison i Kallinge föreslås en alternativ vägsträckning av Väg 653, väster om befintlig verksamhet.

För att skapa attraktiva boendemiljöer i kommunens serviceorter och på landsbygderna, med god tillgång till arbetsmarknad och utbildning krävs fungerande och effektiva kommunikationer såväl inom som till angränsande kommuner. Viktiga knutpunkter för transportsystemet pekas ut på åtta platser i kommunen. I dessa noder ska kollektivtrafikens anläggningar och omgivningen utvecklas för ett smidigare resande. Det ska vara möjligt att byta mellan olika transportslag och hela-resan-perspektivet beaktas.

Kommunikationsstråk för kollektivtrafik och gång- och cykel till värdekärnor för friluftsliv liksom noder för besöksnäring utvecklas för att möjliggöra ett hållbart resande med ett hela-resan-perspektiv. Tillgången till skärgården ökar genom utökad skärgårdstrafik från flera platser. Närheten till kusten stärks också av föreslagen kustnära cykelväg genom Blekinge.

Ombyggnationen av E22 mellan Ronneby och Nättraby möjliggör för utökad cykelpendling mellan Ronneby, Listerby, Johannishus och Karlskrona. Cykelstråk inom och mellan

centralort och serviceorter stärks. En bättre förbindelse behövs också mellan Bräkne-Hoby och Ronneby tätort.

4.2.3 Grön- och blåstruktur samt friluftsliv

Ronneby kommun har höga naturvärden och naturen har stor betydelse för kommunens invånare likväl som för besöksnäringen.

Områden med stor betydelse för människors rekreation och upplevelser av natur finns på många platser i kommunen.

Vikten av stråk, sammanhängande naturområden liksom tätortsnära och mångfunktionella grönytor beaktas. Genom att klustra och koncentrera ny bebyggelse till redan befintlig bebyggelse, infrastruktur, och teknisk försörjning kan påverkan på naturmiljön minimeras.

Utmed kusten är både land och vatten viktigt för friluftslivet och viktiga platser för båtlivet ska stärkas för att skapa bättre service. Skärgården är ett besöksmål och tillgängligheten till den bör öka genom t.ex. fler bryggor.

Genom att koncentrera satsningar till vissa områden kan dessa platser göras mer tillgängliga med service och information samtidigt som kvaliteterna i landskapet bevaras och de större ytorna med grönstruktur inte delas upp och fragmenteras. Brunnsparken, Karlsnäsgården och Järnavik pekas ut som värdekärnor för friluftsliv. Områdena har höga naturvärden, ett visst serviceutbud och möjlighet att utöva flera typer av friluftsliv.

Bräkneåns och Ronnebyåns dalgångar hyser stora kvalitéer för friluftslivet och innehar också mycket höga biologiska värden. Områdena kring Listersjöarna, Skärsjön och Salsjön utgör delar i större sammanhängande rekreationsområde.

5. Mark-, vatten -och bebyggelseutveckling

Planeringen av Ronneby kommun utgår från strategiska överväganden. Resultatet är en önskvärd utveckling av kommunens mark- och vattenområden.

5.1 Tematiska områden

Ronneby kommun har ett strategiskt bra läge i Blekinge och är en attraktiv kommun vad gäller boendemiljöer, företagande och naturupplevelser. Genom att värna och utveckla detta skapas goda förutsättningar för ett hållbart Ronneby.

Klicka på respektive ämnesområde nedan för att komma direkt till kapitlet.

[5.1.1. Grön- och blåstruktur](#)

[5.1.2 Friluftsliv och rekreation](#)

[5.1.3 Vattenområden](#)

[5.1.4 Vård och omsorg](#)

[5.1.5 Försvarsmakten](#)

[5.1.6 Arkitektur och gestaltad livsmiljö](#)

[5.1.7 Bostadsförsörjning och bostadsutveckling](#)

[5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer](#)

[5.1.9 Teknisk försörjning](#)

[5.1.10 Energi](#)

[5.1.11 Näringsliv, handel och service](#)

[5.1.12 Besöksnäring](#)

[5.1.13 Social hållbarhet](#)

[5.1.14 Skola och utbildning](#)

[5.1.15 Kultur och fritid](#)

5.1.1 Grön- och blåstruktur

Se karta i kartbilaga - Karta 5.1.1

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena.

Grön- och blåstruktur är sammanhängande system av gröna områden som parker, naturmark och vatten i anslutning till bebyggda miljöer. Grön- och blåstrukturen bidrar med både ekologiska, sociala och kulturella värden såsom livsmiljö för djur, insekter och växter, rekreation och kulturmiljöer.

För kommunens medborgare beskrivs närheten till naturen vara en av de främsta kvalitéterna med Ronneby kommun. Väl utvecklade och gestaltade offentliga miljöer, parker och torg bidrar ofta till en positiv identitet och kan höja det ekonomiska värdet på befintlig och kommande bebyggelse.

I Ronneby kommun finns många områden med höga naturvärden. Många är redan idag utpekade som skyddsvärda och en del har formellt skydd i form av exempelvis naturreservat, biotopskyddsområde, naturvårdavtal eller som Natura 2000-område. Utöver dessa är mader, fuktängar, våtängar, sandiga marker, hag- och ängsmarker och ädellövskogssystem biotoper som särskilt bör värnas.

Grönstruktur

Inriktning

- Värna och bevara stora sammanhängande grönområden.
- Värna värdefulla gröna och blå miljöer för att ta vara på den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster.
- Kommunen ska arbeta för att koppla samman områden med grönstruktur och våta områden för en robustare grönbå infrastruktur.

Variationen av gröna miljöer i kommunen är stor. Det karaktäristiska mosaiklandskapet med många mindre biotoper behöver värnas och ingå i ett större system. Genom att bevara eller förstärka gröna stråk och spridningsvägar kan fler arter av växter och djur leva och förflytta sig.

En sammanhållen grön- och blåstruktur bidrar även till större rekreationsområden för människor, boende och besökare. Tillämpning av buffertzoner mellan natur och tillkommande bebyggelse kan utgöra platser för både rekreation och en ökad mångfald bland både djur och växter.

Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden. Om det finns många olika arter ökar ekosystemets förmåga att klara av förändringar i miljön. Genom att värna gröna och blå miljöer och koppla samman dem kan de bidra med fler förutsättningar för biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster. En högre biologisk mångfald skapar ett robustare system som t.ex. bättre kan stå emot framtida klimatförändringar.

Under 2024 beslutade EU om att anta lag 2024/1991 om restaurering av natur. Arbeta att införliva direktivet i svensk kontext pågår och kan komma att påverka kommunens grönstruktur.

Grönstruktur i boendemiljö och bostadsnära natur

Inriktning

- Säkerställa tillgänglighet till bostadsnära natur och främja en sammanhängande grönstruktur i tätorterna.
- Verka för mångfunktionella ytor inom befintlig och ny bostadsbebyggelse.
- Verka för 3-30-300 vid exploatering och inom befintliga områden.
- Minska barriäreffekter och öka tillgängligheten till grönområden.
- Planera för enklare skötsel och större biodiversitet.

Bostadsområdets utformning och avstånd till naturområden påverkar människors fysiska aktivitet. Både den nära naturen och den gröna utformningen är viktiga delar i ett socialt och ekologiskt balanserat samhälle. En tumregel för grönska är 3-30-300. Den betyder att alla ska kunna se minst se 3 träd från sitt hem, skola och arbete. Att det ska finnas en kranteckningsgrad på minst 30 % i varje kvarter. Att det ska vara högst 300 m till närmsta grönområde från hemmet.

I Ronneby kommun har alla invånare mindre än 300 m till närmsta grönområde och detta ses som en styrka, medan kröntäckningen varierar beroende på område. 3-30-300 är ett viktigt tankesätt även i befintliga områden och att komplettera bebyggelsen där detta behövs kan höja många värden och kvalité för både invånare, besökare och miljön.

I Ronneby kommun finns det trots mycket grönstruktur brister i tillgänglighet och kvalité. Vattendrag, större vägar och järnväg utgör barriärer. Förbättrad tillgänglighet till grönområden och till utemiljöer i bostadsområden är till nytta för alla. Det är också ett sätt att minska skillnader i hälsoläget mellan olika sociala grupper. Framförallt i socioekonomiskt utsatta områden kan en attraktiv gestaltning av närmiljön ha stor betydelse för hälsa och välbefinnande.

Områden med äldre flerbostadshus kännetecknas ofta av enkla utemiljöer med exempelvis stora gräsytor utan speciell funktion. Ursprungligen var dessa bostadsmiljöer i regel genomtänkt planerade men har efterhand, med successivt minskad skötselintensitet och alltför få återplanteringar,

utarmats till de miljöer vi ser idag. I dessa områden finns det en stor potential att höja områdets attraktivitet och möjligheten till en rik närmiljö genom att förvalta och göra mindre förändringar i grönskan. Med fördel kan olika funktioner samlokaliseras till en plats eller ett stråk och skapa multifunktionella ytor för möten och rekreation.

Genom att "förvilda" delar av befintliga och nya grönområden kan den biologiska mångfalden öka samtidigt som skötselinsatser minskas.

Gröna stråk, spridningslänkar och mörka stråk

Inriktning

- Värna och stärka befintliga gröna, blå och mörka stråk och spridningslänkar.
- Säkerställas att befintliga gröna och mörka stråk inte fragmenteras eller att alternativa stråk säkerställs.
- Verka för anpassad belysning vid befintliga mörka stråk och sträva efter att skapa flera mörka stråk genom anpassad belysning

Gröna stråk syftar till att koppla ihop en Orts eller ett större områdes grönområden. Gröna stråk och kopplingar fungera både som spridningslänkar för att förstärka den biologiska mångfalden och för att människor ska kunna röra sig mellan olika grönområden och parker. Genom stråk och spridningslänkar minskar risken för fragmentering och barriärer.

Mörka stråk är områden där nattaktiva och ljuskänsliga djur rör sig. Stora sammanhängande mörka områden gynnar därmed den biologiska mångfalden. Även brynmiljöer är viktiga för nattaktiva arter, såsom många fladdermöss.

Buffertzoner kan användas för att undvika för stark kontrast mellan ljus och mörker. Att undvika skarpa ljusväxlingar gynnar också människors seende, då en ljusgradient är snällare mot ögat och upplevs tryggare.

Inom ett grönt eller ett mörkt stråk kan vissa mindre element, såsom gång- och cykelvägar eller publika inslag som exempelvis utegym eller grillplatser förekomma, så länge belysning undviks alternativt anpassas efter nattaktiva djur.

Blåstruktur

Inriktning

- Värna värdefulla gröna och blå miljöer för att ta vara på den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster.
- Kommunen ska arbeta för att koppla samman områden med grönstruktur och våta områden för en robustare grönbå infrastruktur.

Variationen av blå miljöer i Ronneby kommun är stor med både åar, sjöar och kustband. Rinnande vatten och deras närmiljö är en av de viktigaste miljöerna för biologisk mångfald i landskapet. Sammantaget finns längs åarna flera värdefulla och skyddade områden och arbete pågår för att bland annat höja den ekologiska statusen i vattendragen (Bräkneån och Listerbyån).

Det finns också biologiska värden kopplat till vattenmiljöer i form av våtmarker. Blekinge är ett våtmarksfattigt län och många av våra våta miljöer påverkas negativt av klimatförändringar och bortledning av vatten vid exploatering. Stora arealer våtmark har historiskt torrlagts för att gynna jord- och skogsbruk. Våtmarker har stor betydelse för växt- och djurlivet, fungerar som naturliga reningsverk för vattnet samt bidrar till den vattenhushållande förmågan i landskapet. Tillkomst av fler våtmarker kan bidra till att stärka rekreativa, pedagogiska och ekologiska värden.

Under 2024 beslutade EU om att anta lag 2024/1991 om restaurering av natur. Arbete att införliva direktivet i svensk kontext pågår och kan komma att påverka kommunens blåstruktur.

Ekosystemtjänster

Inriktning

- Främja ekosystemtjänster och mångfunktionella grönytor.
- Verka för dagvattenhantering och hantering av torka med gröna eller andra naturbaserade lösningar.
- Beakta grönområdenas betydelse för minskad klimatpåverkan och som hjälpmedel vid klimatanpassning.

Ekosystemtjänster kan beskrivas som "Ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande". Det är ett samlingsbegrepp för en mängd produkter, tjänster och andra värden som ekosystem förser oss med, exempelvis bins pollinering av fruktträd, lövens förmåga att rena och syresätta luft, att det finns fisk i vattnet och att det är skönt att sitta i skuggan under ett träd.

Generellt sett ger en större grönyta eller skog fler ekosystemtjänster. Strategiskt utformade och placerade grönytor kan skapa större sammanbundna områden med fler ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster är beroende av en biologisk mångfald för att vara stabila över tid och klara så väl kortvariga som långvariga förändringar i klimat och förutsättningar. Genom att arbeta för att bevara den biologisk mångfalden kan vi även i framtiden dra nytta av de ekosystemtjänster som naturen ger oss.

Genom multifunktionella ytor, platser där grönska och andra funktioner så som mötesplatser eller parkeringar, finns på samma yta, skapas fler ekosystemtjänster. Det kan t.ex. vara skugga under varma dagar, dagvattenhantering vid mycket regn och en vacker miljö för rekreation.

Hänsyn vid planering och exploatering

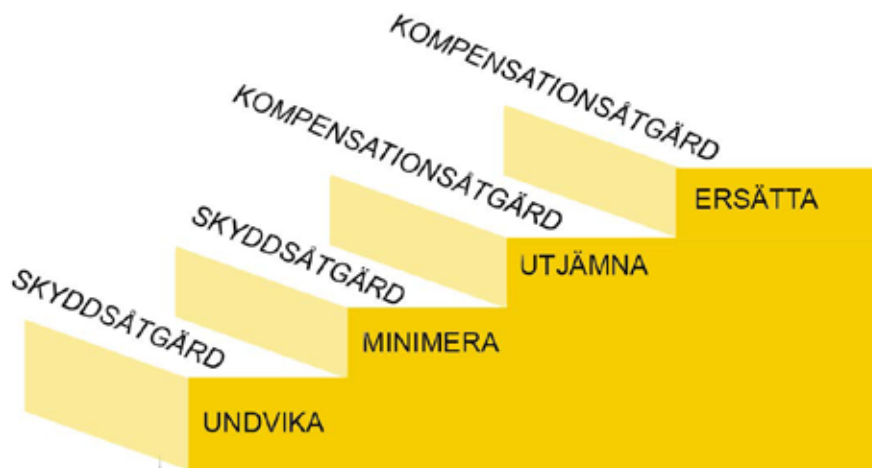
Inriktning

- Undersöka förekomst av skyddade arter eller nyckelarter tidigt i planprocessen.
- Utredningar av naturvärden bör göras i ett större sammanhang än enskilda planuppdrag.

- Skadelindringshierarkin ska vara vägledande vid planering och exploatering.

I Ronneby kommun finns höga naturvärden med flertalet skyddade växter och djur. Många av dessa skyddade arter är även så kallade nyckelarter. Om en nyckelart finns i ett område kan de vara ett tecken på att området har bra förutsättningar för många arter och utgör en plats för biologisk mångfald. Att en nyckelart finns inom ett område betyder dock inte att den platsen är ideal, närmare undersökningar så som naturvärdesinventeringar eller artinventeringar behövs för att säkerställa platsens värden.

Skadelindringshierarkin

Bildkälla: Frivillig ekologisk kompensation i planering och byggande – PBL kunskapsbanken – Boverket

Vid planering och exploatering ska negativ påverkan i första hand undvikas och i andra hand minimeras. Först om detta inte är möjligt kan kompensationsåtgärder övervägas. Detta innebär att skador vid exploatering i första hand ska undvikas genom god planering, i andra hand genom att hänsyn tas vid utformning av platsen för att minimera skadan av exploatering. I tredje hand ska efterbehandling och andra avhjälpande åtgärder utföras i form av kompensationsåtgärder på plats.

Kompensationsåtgärder innebär att funktioner och värden som går förlorade vid en exploatering kompenseras. Det är först om skada kan förväntas återstå trots att samtliga dessa åtgärder

vidtagits som kompensationsåtgärder på en annan plats i kommunen kan bli aktuellt.

Genom att utreda förekomst av naturvärden inom ett större område än ett avgränsat planuppdrag kan skadelindring hanteras i en annan skala och bättre förutsättningar ges för att undvika eller minimera påverkan på naturvärden.

Hänsyn till landskapsbild och identitet

Inriktning

- Utgå från landskapets grundmönster och bygdens kulturvärden vid bebyggelseutveckling.
- Kommunen ska lyfta fram landskapselement och grönska som är identitetsskapande för de olika orterna.

Det finns tre övergripande landskapstyper i Ronneby kommun, skogsbygd, mellanbygd och kustbygd. Hur vi väljer att utveckla och exploatera våra samhällen och tätorter påverkar deras uttryck, utseende och identitet. Men det kan även påverka den biologiska mångfalden och de ekosystemtjänster som vi får från grönstrukturen.

Enligt den europeiska landskapskonventionen har alla invånare rätt till sitt naturliga landskap, där man utnyttjar naturen för ekologiska och ekonomiska ändamål och som man känner igen sig i. Landskapet innefattar topografin som i Ronneby kommun präglas starkt av den så kallade sprickdalsterrängen. Ådalar och bäckar har genom isavsmältningen grävt sig ner mellan de ibland nästan kala urbergsryggarna. Detta ger naturen ett särpräglad utseende och skapar en väldigt fragmenterad biodiversitet med olika ekosystem på en liten yta.

Genom att arbeta med exploatering utifrån hur landskapet ser ut och hur den befintliga bebyggelsen vuxit fram kan vi bevara den identitet och de fördelar som grönskan inom och runtomkring våra samhällen ger oss. Till exempel kan vi hålla våra dalgångar öppna och utan bebyggelse för att bevara identiteten av landskapet och de olika orternas placering.

Invasiva arter

Invasiva främmande arter är ett stort hot mot biologisk mångfald och ekosystemen och medför stora samhällskostnader på grund av skadorna de orsakar för infrastruktur, bebyggelse eller näringar. När en invasiv främmande art har etablerat sig på en ny plats kan det vara väldigt svårt att bli av med den.

Ronneby kommun har likt alla andra kommuner i Sverige påbörjat ett arbete med prioritering och framtagande av handlingsplan för invasiva växter. Detta dokument ska vara vägledande i vilka invasiva växtarter som ska bekämpas.

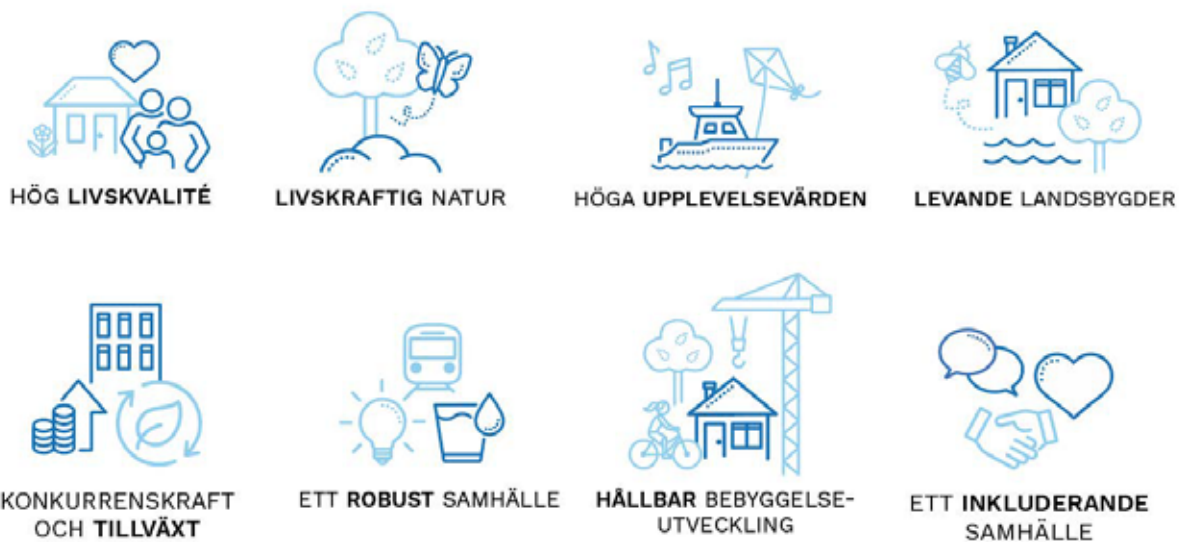
Läs mer om arbetet mot invasiva arter här [Invasiva arter - ronneby.se](#)

5.1.2 Friluftsliv och rekreation

Se kartbilaga - Karta 5.1.2

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Utreda behov av klimatanpassning för att skydda befintlig bebyggelse och infrastruktur för att möjliggöra fortsatt friluftsliv.
- Stärka värdekärnor för friluftslivet med utbyggd service och kommunikationer.
- Verka för ett balanserat årshjul med förlängd säsong för friluftslivet.
- Förvalta befintligt nätverk av leder för att främja kommersiella etableringar.

Möjligheten till rekreation och friluftsliv är ett stort värde i Ronneby kommun. Närheten till naturen beskrivs ofta vara en av de främsta kvalitéerna med Ronneby kommun. För många är möjligheten att ta sig ut i naturen en viktig källa till hälsa och livskvalitet. Kommunen har ovanligt stora friluftsvärden i och med det varierande landskapet från skogsbygd till mellanbygd och skärgård.

Ronnebys natur är en attraktion för de som bor i kommunen och är även en enskild anledning till att besöka Ronneby. Intresset för naturen har visat sig öka och inte minst ökar intresset för att se natur som ligger längre från bostadsorten, så kallad naturturism. Naturturismen understöds genom att öka tillgängligheten till naturområden, ex genom fysiska åtgärder, nya organisationsformer och satsningar på information och marknadsföring.

I Ronneby kommun utgör Karlsnäs, Järnavik och Brunnsparken värdekärnor för friluftslivet. Här finns information och service för de som vill utöva olika typer av friluftsliv. Att bjuda in och styra både vana och mindre vana friluftsutövare till platser där det finns information, service så som sophantering och annan infrastruktur minskar risken för slitage och störning på känsliga naturområden.

Oavsett vilka förutsättningar man har så ska det finnas möjlighet att utöva någon form av friluftsliv året runt inom kommunen. Tillgängligheten ökas genom till exempel gång- och cykelbanor och kollektivtrafik till viktiga utflyktsområden, parkeringsplatser vid naturreservat och badplatser samt information på flera språk inom parker och rekreationsområden. Ronneby kommun arbetar med en friluftsplän som syftar till att tydliggöra hur friluftslivet ska utvecklas i kommunen och hur aktiviteterna kan spridas över hela året.

Ett sätt att sprida besökare över hela kalenderåret är att bredda utbudet av både aktiviteter och boendeformer. Att campingar och stugbyar har infrastruktur som klarar vattenförsörjningen vintertid samt tillgång till internet, är en förutsättning för utökad verksamhet. Det handlar även om att etablera nya samverkansformer för ett brett utbud.

Både land och vatten är viktigt för friluftslivet. I kommunens mellanbygd och skogsbygd finns ett brett utbud av aktiviteter och möjligheter för bland annat fiske, kanot, cykel och vandring. Bräkneåns och Ronnebyåns dalgångar hyser stora kvalitéer för friluftslivet och innehar också mycket höga biologiska värden.

Områdena kring Listersjöarna, Skärsjön och Salsjön utgör delar i större sammanhängande rekreatiomsområde.

Hela kuststräckan har stor potential att lyftas fram för exempelvis vandring och cykel. Ronneby kommun är en del av Blekinge Arkipelag och samarbetar med övriga kommuner i Blekinge för att utveckla och sköta olika leder. Blekinge Arkipelag syftar till att tillgängliggöra kustens värden för både invånare och besökare på ett hållbart sätt. En hållbar utveckling av kusten ses av Ronneby kommun som en viktig förutsättning för ett hållbart framtida samhälle där ekologiska värden, besöksnäring och rekreation kan samexistera.

[Klicka här för att läsa mer om boendemiljö och bostadsnära natur i 5.1.1 Grönstruktur i boendemiljö och bostadsnära natur.](#)

5.1.3 Vattenområden

Se kartbilaga - Karta 5.1.3

Avsnittets koppling till Agenda 2030

HÖG LIVSKVALITÉ

HÖGA UPPLEVELSEVÄRDEN

LIVSKRAFTIG NATUR

HÅLLBAR BEBYGGELSE-
UTVECKLING

ETT ROBUST SAMHÄLLE

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Kommunen ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av näringsämnen och andra föroreningar till vattenförekomsten.
- Värna och utveckla allmänhetens tillgång till åar, sjöar och hav.
- Vid ökad efterfrågan av båtplats bör detta i första hand tillgodoses inom befintliga hamnområden

Vatten är ett oerhört fängslande och lockande landskapselement. Ronneby kommun har stora kvaliteter med ett rikt utbud av vatten i form av både åar, sjöar och hav. Mer än en tredjedel av kommunens territorium utgörs av hav och är stor del av Ronneby kommuns identitet och har under alla tider utnyttjats som en källa för mat och transporter. Kommunens alla sjöar, åar, kusten, skärgården och havet är viktigt för rekreation och besöksnäring.

Vattnet kan i många sammanhang göras mer synligt och därmed berika landskapet, exempelvis genom siktstråk eller genom att låta stråk löpa längs med vattnet. Av mycket stor vikt är också att tillgängligheten inte blockeras längs stränder, sjöar och åar

vilket bestämmelser om strandskyddet bevakar, se [kapitel 3.2 Naturmiljövärden](#).

Bryggor har en stor påverkan på naturmiljön och det rörliga friluftslivet. Vid ökad efterfrågan av båtplats bör detta i första hand tillgodoses inom befintliga hamnområden.

Inom EU finns gemensamma mål, miljökvalitetsnormer, för vattenkvalitet. Målet är att allt vatten ska ha en god kvalitet. I Ronneby kommun pågår arbete för att minska påverkan på vattendragen och förbättra vattenkvalitén. Se avsnitt [3.4.3 Miljökvalitetsnormer för vatten](#).

Ronneby kommun har tillsammans med Blekinges kustkommuner tagit fram en interkommunal havsplan för Blekinges havsområde. Många anspråk på havet kan samexistera, men det kan också uppstå konflikter mellan olika intressen eller mellan en önskad användning och havsmiljöns bärkraftighet. Den geografiska avgränsningen för den kommunala havsplanen är området 300 meter utanför kust och skärgård till gränsen mellan territorialhavet och den ekonomiska zonen.

Havsplanen ska:

- Samspeja med den statliga planeringen.
- Identifiera förenliga och oförenliga intressen och anspråk.
- Ge rumsliga förutsättningar för nyttjande och bevarande.

Under 2024 beslutade EU om att anta lag 2024/1991 om restaurering av natur. Arbete att införliva direktivet i svensk kontext pågår och kan komma att påverka kommunens vattenområden.

Ronneby kommun har i en huvudsak ej erosionskänslig kuststräcka. Det finns kortare sträckor som har en risk för stranderosion, exempelvis vid Gö och Kuggeboda. Längs med Ronnebyån förekommer bitvis erosionskänsliga jordarter. Läs mer om geologiska förutsättningar i avsnitt 3.5.9 Geologiska förutsättningar och erosion, ras och skred i avsnitt 3.3. Klimat.

[Tryck här för att läsa och se karta på VISS.](#)

5.1.4 Vård och omsorg

Avsnittets koppling till Agenda 2030

HÖG LIVSKVALITÉ

LEVANDE LANDSBYGDER

ETT ROBUST SAMHÄLLE

HÅLLBAR BEBYGGELSE-
UTVECKLING

ETT INKLUDERANDE
SAMHÄLLE

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Möjliggöra för tillgängliga vårdmiljöer utifrån orters demografi och befolkningsökning.
- Komplettera bostadsutbudet i kommunens olika delar så att variationen av bostadstyper och upplåtelseformer ökar.
- Det ska finnas möjlighet till boende i trygghets- eller serviceboenden serviceorter, större enheter vård- och omsorgsboende lokaliseras i de större serviceorterna respektive centralorten.
- Säkerställ mobiltäckning och fiber i hela kommunen för välfärdsteknik och trygghet.

Hälso- och sjukvård

Placering och utformning av vårdens framtida miljöer utgör en viktig del i en tillgänglig och attraktiv boende- och livsmiljö. Tillgänglig och högkvalitativ vård har stor betydelse för människors hälsa, samt möjligheten att erbjuda attraktiva arbetsplatser och skapandet av ett jämlikt samhälle. Vården behöver lokaliseras nära andra samhällsfunktioner och där tillgången till kollektivtrafik är god. Det fordras en medveten och gemensam samhällsplanering med fokus på hälsoeffekter. I takt med att orter växer eller demografin förändras behöver behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård utredas och lämnas utrymme tidigt i planeringen.

Boende för seniorer

Vi lever allt längre och friskare liv. I Ronneby kommun ökar andelen seniorer vilket innebär att det behövs fler bostäder anpassade efter seniorers förutsättningar och behov. Placering, tillgänglighet och utformning av bostäder utgör viktiga delar i en attraktiv boendemiljö. Att arbeta hälsofrämjande för att motverka ensamhet och öka trivsel genom närhet till tillgängliga gemensamma lokaler, attraktiva och trygga offentliga platser och naturmiljöer är också viktiga delar.

Ofta lyfts trygghetsboende eller seniorboende fram som ett attraktivt bostadsalternativ för friska seniorer som vill ha möjlighet till mer social samvaro än vad en vanlig bostad generellt erbjuder. Det kan också vara av praktiska skäl för att man inte orkar ta hand om ett hus eller trädgård och istället vill bo i en modern lägenhet med hiss. Vid planeringen av trygghetsbostäder är det viktigt med närhet till service, kollektivtrafik, mötesplatser och aktiviteter.

Vård- och omsorgsboenden är ett samlingsnamn av bostäder för personer med stort behov av omvårdnad eller krav på säkerhet och trygghet som inte kan tillgodoses i det egna hemmet. En ökad andel seniorer i kommunen gör att det fram till 2036 finns ett behov av fler lägenheter i vård- och omsorgsboende.

Trenden inom bostäder för seniorer är att det byggs färre men större vård- och omsorgsboenden liksom kombinerade trygghetsboenden och vård- och omsorgsboenden. Att också möjliggöra för en flexibilitet i fastigheter gör att användning och boendeform kan ställas om utifrån förändrade krav och behov.

Välfärdsteknik

Den digitala omställningen och arbetet med välfärdsteknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet är viktiga delar för vård och omsorg. Efterfrågan på digital infrastruktur och tillgång till ett varierat digitalt utbud förväntas öka med framtidens seniorer. Teknikutvecklingen ställer krav på möjlighet till uppkoppling och fiberutbyggnad i hela kommunen.

[Tryck här för att läsa Ronneby kommuns Strategi för bostadsförsörjningen\(2024\).](#)

5.1.5 Försvarsmakten

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Verka för utvecklingen av Knutpunkt Blekinge med hänsyn till den militära flygverksamheten och riksintresse för totalförsvaret.
- Tillgodose Försvarsmaktens behov av bostäder genom att komplettera bostadsutbudet i kommunens olika delar så att variationen av bostadstyper och upplåtelseformer ökar.

Blekinge flygflottilj, F17, är en av Ronnebys största arbetsgivare med cirka 900 medarbetare, medan hela Ronneby garnison omfattar mer än 1300 medarbetare. Försvarsmakten och F17 befinner sig i ett tillväxtskede, där verksamheten vid Ronneby garnison bedöms bli mer omfattande än idag. Det innebär att antalet medarbetare förväntas öka och att verksamheten inom det befintliga området kan komma att öka i sin omfattning. Ronneby garnisons läge vid Östersjön bedöms även vara en strategiskt viktig positionering för NATO. Det betyder att alla åtgärder i anslutning till den militära flygverksamheten måste genomföras på ett sätt som inte begränsar den militära handlingsfriheten på kort eller lång sikt.

Ronneby garnison är beroende av bra kommunikationer och goda logistikförutsättningar. Utvecklingen av Knutpunkt Blekinge, ett strategiskt beläget nav, söder om Ronneby Airport och Ronneby garnison, med transportbyten och överföring av varor och tjänster mellan olika transportmedel kan motsvara Försvarsmaktens fortsatta och ökade behov av goda logistikmöjligheter för både varor, tjänster och personal.

Ronneby garnison är även beroende av en god kompetensförsörjning och ett varierat och attraktivt bostadsutbud i kommunen.

Läs mer om Försvarsmakten under 3.1.8. Totalförsvaret

5.1.6 Arkitektur och gestaltad livsmiljö

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Ronnebys arkitektur ska skapa en väl fungerande helhet av byggnader, utemiljöer och mellanrum i hela staden.
- Ny arkitektur ska förhålla sig till kulturhistorien, spegla vår nutid och stärka Ronnebys identitet för framtiden.
- Arkitekturen ska bidra till trygga, tillgängliga, vackra och attraktiva miljöer.
- Kommunens byggprojekt ska vara förebilder för en god samhällsbyggnad och gestaltning.

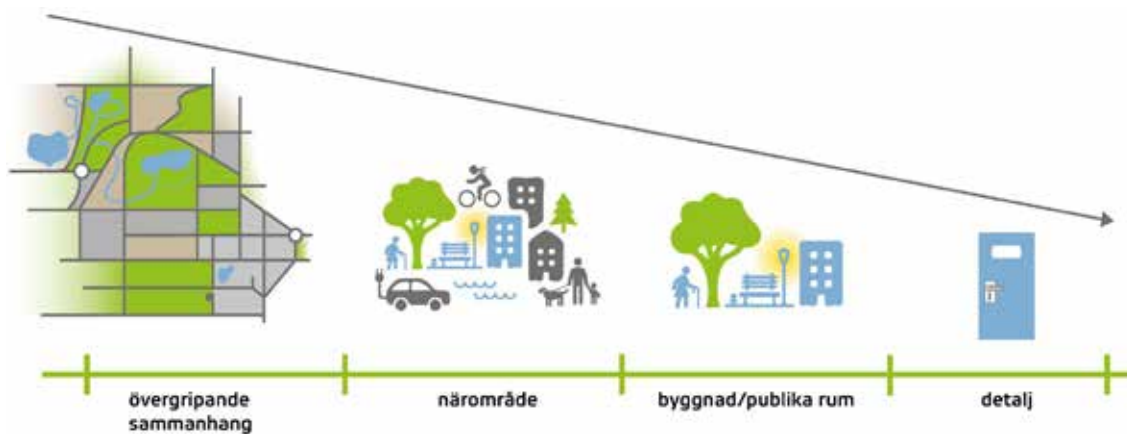
Arkitektur och gestaltade livsmiljöer handlar både om utformning och placering av framtida bebyggelse och om hur vi utvecklar befintliga miljöer. Arkitekturen berör alla människor varje dag och påverkar hur vi använder vår miljö, hur vi mår och trivs och hur människor och samhälle fungerar.

Väl genomtänkt arkitektur skapar värden för det omgivande samhället och framtida generationer. Det bidrar till att skapa attraktiva miljöer där människor vill vistas, vilket är viktigt för att kunna erbjuda attraktiva livsmiljöer för Ronnebys nuvarande och kommande invånare och besökare. Väl gestaltade miljöer bidrar också till trygga, tillgängliga och vackra platser. Inför varje samhällsbyggnadsprojekt är viktiga frågor dels vad projektet kan bidra med till sin omgivning, dels hur projektet kan ta tillvara på platsens möjligheter. Många aktörer har ett gemensamt ansvar för utvecklingen av arkitekturen och livsmiljöerna.

Den arkitektoniska idén ska vara förankrad i platsen och situationen. Varje ort och plats har sin identitet och karaktär, landskapsbild och kulturmiljö. Genom att utgå från platsens specifika karaktär och förutsättningar kan vi stärka dess identitet och attraktivitet samt utveckla den med respekt för det som varit. Läs mer om kommunens natur- och kulturmiljö i avsnitt 3.2 Naturmiljövärden och 3.6 Kulturmiljövärden.

Samtidigt ska det som byggs spegla vår nutid och arkitekturen vara öppen för innovationer. Det som byggs ska vara hållbart, kunna upplevas idag och åldras med värdighet för att upplevas av kommande generationer. Den mänskliga skalan är en viktig utgångspunkt. Projekt och objekt som är belägna vid eller vetter mot platser där många människor rör sig ska ges större omsorg. Byggnader som utmärker sig i stadsväven ska ha en hög kvalitet så att de på ett positivt sätt bidrar till upplevelsen av staden och dess karaktär.

Konst är en del av vår livsmiljö som bidrar till platsens identitet. Konst kan skapa upplevelser för invånare och besökare och genom konsten kan man känna en stolthet för sin hembygd.

Bildkälla: [Att analysera arkitekturen utifrån dess olika skalor](#) - Boverket

Offentliga rum och mötesplatser

Inriktning

- Gestaltningen av offentliga rum och mötesplatser ska utgå från den mänskliga skalan och bidra till trygga, tillgängliga, vackra och attraktiva miljöer.
- Satsa strategiskt på utvecklingen och gestaltningen av stadens offentliga rum för att skapa en attraktiv stad för både

boende och besökare.

- Skapa mångfunktionella mötesplatser och miljöer med olika aktiviteter för alla åldrar.
- Verka för ett museum av internationellt intresse centralt i Ronneby tätort.

Våra offentliga rum, gröna såväl som hårdgjorda, är gemensamma och det är här som mycket av en orsts karaktär och attraktion skapas. De offentliga rummen påverkar hur vi har möjlighet att förflytta oss, men även hur vi möts. Våra torg, gaturum, parkeringar och andra offentliga mötesplatser ska vara tillgängliga och trygga. Det ska finnas en variation av tilltalande offentliga rum som ger alla invånare möjlighet att träffas och delta i det gemensamma livet. Det ska vara lätt att förflytta sig på ett hållbart sätt mellan hem och skola, arbete och service.

Den attraktiva staden skapas genom att arkitektur, trafik och stadsrum samspelar med varandra till en större helhet. Genom att strategiskt arbeta med form och innehåll i stadens offentliga rum, torg såväl som parker, skapas en attraktiv stad för människor. Täta områden bör utvecklas utifrån ambitionen att skapa urbana kvalitéer medan glesare områden och landsbygderna har andra möjligheter att utveckla attraktiva miljöer.

Våra stadskärnor och tätorter påverkas pågående strukturuomvandling där handel flyttar och behöver ersättas av andra funktioner som lockar och bidrar till levande stadsrum. Utvecklingen ställer höga krav på kvalitativa offentliga platser som lockar till vistelse. Väl genomtänkta offentliga rum, mötesplatser längs gångstråk och öppna och aktiva bottenvåningar bidrar till ett gott stadsliv. Att koppla platser och stråk till grönska och vatten är också viktigt. I Ronneby stad kan detta göras genom att ytterligare lyfta fram Ronnebyån i stadsbilden. Att kunna röra sig längs upplevelserika blågröna stråk är en styrka i kommunen som kan vidareutvecklas.

Något som kommer ha stor påverkan på Ronneby centrum är etableringen av ett museum av internationellt intresse för skeppet Gribshunden. Det förväntas ge nya strömmar av

besökare och det är av vikt att såväl de offentliga rummen som den efterfrågan på logi, service med mera som följer med besökarna utvecklas parallellt med att museet tar form. Museet planeras på den plats där Ronneby brandstation finns idag.

[Läs mer om pågående utveckling av Ronneby stadskärna här.](#)

Universell utformning

[Inriktning](#)

- [Universell utformning ska tillämpas och offentliga miljöer ska ha en god tillgänglighet för alla.](#)

Alla människor har rätt att vara en del av samhället och kunna använda det. Offentliga byggnader och miljöer behöver därför utformas så att de är användbara och tillgängliga för alla utifrån sina egna förutsättningar (ålder, kön, religion eller funktionsvariation). En metod för att uppnå detta är universell utformning. Inom universell utformning är syftet att den byggda miljön ska vara tillgänglig och anpassad för så många som möjligt. Genom att utgå från mångfalden i samhället skapas generella lösningar som fungerar för fler och behovet av individuella lösningar minskar.

Förädling och komplettering

[Inriktning](#)

- [Verka för komplettering och förädling av och inom befintlig bebyggelse.](#)

Förädling och komplettering innebär att bygga vidare på redan befintliga strukturer och möjliggöra för kvalitéer som tidigare saknats. Med förädling och komplettering kan redan ianspråktagna områden och enskilda byggnader förvaltas och byggas vidare på. Nya funktioner kan tillkomma och befintlig bostadsbebyggelse eller strukturer kan kompletteras med till exempel mer blandade bostadsformer.

5.1.7 Bostadsförsörjning och bostadsutveckling

Se kartbilaga- Karta 5.1.7

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Kommunen ska arbeta med strategiska markförvärv och god planberedskap för större möjlighet att utvecklas i önskad riktning.
- Komplettera bostadsutbudet i kommunens olika delar så att variationen av bostadstyper och upplåtelseformer ökar.
- Verka för bostadsbebyggelse som motsvarar behov, efterfrågan och möjliggör för ökad inflyttning.
- Vid planering av nya bostadsområden ska ytor för förskola och skola säkerställas tidigt i processen med utgångspunkt i kommunens demografi och utveckling.

Varje kommun har ett ansvar att se till att alla invånare har en bostad och att utbudet balanseras mot efterfrågan så att inga grupper uteslås från bostadsmarknaden. Se Ronneby kommuns beslutade Strategi för bostadsförsörjning i länken nedan.

[Klicka här för att läsa Strategi för bostadsförsörjningen.](#)

[Bilaga 1 – Analys av bostadsbehov och efterfrågan i Ronneby kommun.](#)

[Bilaga 2 – Fördjupningsanalys bostadsefterfrågan i Ronneby kommun](#)

Den bostadspolitiska målsättningen i Ronneby kommun är att verka för att tillhandahålla en väl fungerande bostadsmarknad som möter invånarnas behov under livets alla faser. En tillräckligt god tillgång av bra bostäder på marknaden ska säkerställa ökad valfrihet, oavsett livssituation.

Målen i bostadsförsörjningsstrategin ska även verka för att kommunen attraherar fler inflyttare till kommunen och därmed långsiktigt arbetar för en livskraftig och hållbar kommun med välmående kommuninvånare.

Bra bostäder och goda boendemiljöer är en grundläggande kvalité som påverkar såväl tillväxt som välfärd i kommunen och i det större perspektivet välfärd och tillväxt på en regional och nationell nivå. Tillgången till attraktiva bostäder och

befolkningstillväxt är en central fråga för den framtida utvecklingen av Ronneby kommun. Målet till 2045 är att Ronneby kommun har en befolkning på 33 000 invånare, vilket innebär en ökning med knappt 200 personer årligen.

Möjligheter till befolkningstillväxt finns genom en positiv arbetsmarknad i Ronneby och i Blekinge som helhet, ökande besöksnäring, god bostadsmarknad, bra kommunikationer och fina livsmiljöer. Genom att skapa attraktiva boendemiljöer kan Ronneby kommun attrahera nya invånare och fortsätta vara en attraktiv boendekommun. Den främsta bostadsbebyggelsen planeras till centralorten, serviceorterna och till kust- och sjönära lägen.

Genom riktade insatser mot "pigga" seniorer, såväl som familjebildare finns goda möjligheter att behålla fler kommuninvånare och på sikt attrahera nya. Byggnation av småhus riktade mot familjebildare och bostäder riktade till seniorer i olika utföranden lämpar sig i samtliga orter i kommunen. Tillkomst av flerbostadshus i olika upplåtelseformer är framför allt lämpligt i Ronneby, söder om Ronneby tätort och i Kallinge.

En viktig parameter för att befolkningen ska öka är att det tillskapas fler arbetsplatser i kommunen samt att Ronneby kan erbjuda attraktiva livsmiljöer även för dem med arbete utanför kommunen. Boendemiljön och kommunens attraktivitet har en mycket stor betydelse. Genom att fokusera på fem fokusområden kan Ronneby öka sitt invånartal:

Fokusområden för Ronneby i tillväxt

Planberedskap och bostadsbehov

Inom kommunen fanns det vid årsskiftet 2024/2025 en planberedskap på cirka 1000 bostäder utspridd över kommunens tätorter, men med merparten i Ronneby, Kallinge och Johannishus. I vissa orter, t.ex. Listerby och Saxemara, utgörs planberedskapen endast av privatägd mark. I dessa områden finns det därför en brist på kommunala villatomter. I pågående detaljplaner finns ytterligare möjlighet till 300 - 600 nya bostäder i kommunen. Planarbete för bostäder pågår främst i södra delen av kommun med en viss förskjutning mot havet. I detaljplanerna föreslås generellt möjlighet till olika upplåtelseformer för att möta behov och efterfrågan.

Vakansgraden har ökat de senaste åren och jämfört med tidigare då vakansgraden varit mest påtaglig inom socialt utsatta områden, har vakansgraden ökat i Ronneby tätorts centrumkvarter. I socialt utsatta områden behövs breda insatser för att göra områdena attraktiva för befintliga och nya invånare. Genom komplettering i det befintliga

bostadsbeståndet kan andra bostadstyper och upplåtelseformer tillkomma vilket kan bidra till en mer blandad befolkning och samtidigt möjliggöra för en bostadskarriär inom området.

I kartan visas områden för bostadsbebyggelse och funktionsblandad bebyggelse.

Läs mer om den planerade mark- och vattenanvändningen i [5.2 Geografiska områden](#).

5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer

Se kartbilaga- Karta 5.1.8

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Förtäta och planera för ny bebyggelse i anslutning till ny och befintlig infrastruktur och kollektivtrafik.
- Stärk noder för kollektivtrafik och gör det möjligt att byta mellan olika färdstätt.
- Utveckla attraktiva och säkra gång- och cykelstråk till och mellan målpunkter.
- Minimera de negativa konsekvenserna av klimatförändringar på befintlig och ny infrastruktur.

Ronnebys strategiska läge vad gäller infrastruktur och kommunikationer bidrar till dess attraktionskraft. Ett effektivt transportsystem med hållbara kommunikationer är viktiga delar för företagsetableringar och att fortsätta attrahera arbetskraft samt vara en attraktiv boendeort.

I transportsystemet behöver gång- och cykelvägar, hållplatser, vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser samspela och komplettera varandra för att möta samhällets behov. Det är av största vikt att infrastruktur och transportsystemet utvecklas och utformas för dem som använder det, det vill säga de människor som väntar, som är i rörelse, som bor eller som verkar i närheten.

I Ronneby finns det möjlighet att göra transporter och kommunikationer mer klimatsmarta. Detta kräver en stor omställning i kommunen.

Genom att planera så att fler har nära till arbete och service kan behovet av transporter minska, och därmed även minska klimatpåverkan. Minskad biltrafik ger möjligheter för mer attraktiva stadsrum och boendemiljöer samt säkrare trafikmiljö. Möjligheten att ladda bilar, men också lastbilar behöver utvecklas. Depåladdningar för busstrafik liksom anläggningar för landström vid hamnar för skärgårdstrafik och fritidsbåtar är åtgärder som innebär behov av planering och infrastrukturinvesteringar. Även elvägar som möjliggör för laddning under pågående körning är satsningar som kan bli aktuella i framtiden.

Läs mer i Program för publik laddinfrastruktur.

Gång och cykel

Inriktning

- Främja gång- och cykeltrafiken mellan och inom tätorterna.
- Utveckla attraktiva och säkra gång- och cykelstråk mellan målpunkter så som bostad, skola, arbetsplats, fritidsanläggningar, service och andra målpunkter.
- Verka för en kustnära cykelled genom Blekinge.

Det ska vara lätt och attraktivt att välja att gå eller cykla i Ronneby kommun. Att främja gång och cykel bidrar till ökad rörlighet, tillgänglighet och jämställdhet samtidigt som det tar hänsyn till miljö och klimat samt ger positiva hälsoeffekter och en förbättrad folkhälsa.

Gång- och cykeltrafik är särskilt viktigt i de miljöer där många barn och ungdomar rör sig, såsom vid skolor och fritidsanläggningar. Att prioritera en utbyggnad av trygga cykelvägar och säkra cykelparkeringar kan gynna såväl invånare som besökare.

Ett sammanhängande, lättöverskådligt och säkert cykelnät ökar benägenheten att cykla. Det är viktigt att infrastrukturen stödjer mångfalden av cyklister. Cykeln har även en viktig roll

att spela i kombination med andra färdmedel, exempelvis tåg, buss och båt.

För att främja cyklingen i länet har Region Blekinge pekat ut ett regionalt huvudcykelnät. Det pågår också arbete med en kustnära cykelled genom Blekinge. Inom Ronneby behöver delar av de föreslagna sträckorna stärkas. Ombyggnationen av E22 mellan Ronneby och Nättraby möjliggör för utökad cykelpendling mellan Ronneby och Karlskrona.

Läs mer i [Prioriteringar för regional cykelplan för Blekinge 2024-2033](#) och [Utredningsförslag Blekinge Kustled](#).

Kollektivtrafik

[Inriktning](#)

- [Verka för två tågssystem genom Blekinge för storregiontåg respektive lokaltåg samt en utökning av antalet stationslägen utmed befintlig Blekinge Kustbana.](#)
- [Verka för en järnväg mellan Ronneby mot Växjö eller Alvesta för anslutning till Södra stambanan.](#)
- [Verka för att utveckla tätortsnära kollektivtrafik inom och mellan befintliga stadsdelar.](#)
- [Verka för utökade kommunikationer och kreativa lösningar för ökad mobilitet i landsbygderna.](#)
- [Planera för kollektivtrafik i ett tidigt skede av planprocessen.](#)

Kollektivtrafikens användarvänlighet är beroende av att hela transportkedjan fungerar. För att stödja möjligheten för fler att använda sig av kollektivtrafiken ska noder för kollektivtrafik stärkas där effektiva byten mellan olika färdssätt ska underlättas. Ett bättre underlag för kollektivtrafik skapas genom att planera utmed befintliga kollektivtrafikstråk och att alltid integrera kollektivtrafiken tidigt i planeringen. Att planera nya områden med genomfartstrafik ökar möjligheten ytterligare att försörja dessa med kollektivtrafik. Vidare är en väl fungerande kollektivtrafik avgörande för barn och ungdomars möjligheter att delta i ett större utbud av fritidsaktiviteter, särskilt de som bor utanför staden.

Behovet av en förbättrad järnväg är avgörande för Blekinges utveckling och kraftfulla satsningar krävs för att dels korta restiderna, dels utveckla resandet vid de befintliga stationerna. Ett långsiktigt mål med Blekinge kustbana är att kunna resa mellan Karlskrona-Malmö på två timmar. Målet medför ca 15 minuters restid mellan Blekinges kuststäder vilket underlättar pendling och gör arbetsmarknaden starkare.

För att nå mål om kortare restider och en ökad lokal tillgänglighet (fler trafikerade stationer) behövs två tågssystem:

- ett tågssystem som binder samman stora och mindre tätorter i Blekinge (lokaltåg)
- ett tågssystem som är snabbt och inte stannar så ofta (storregiontåg)

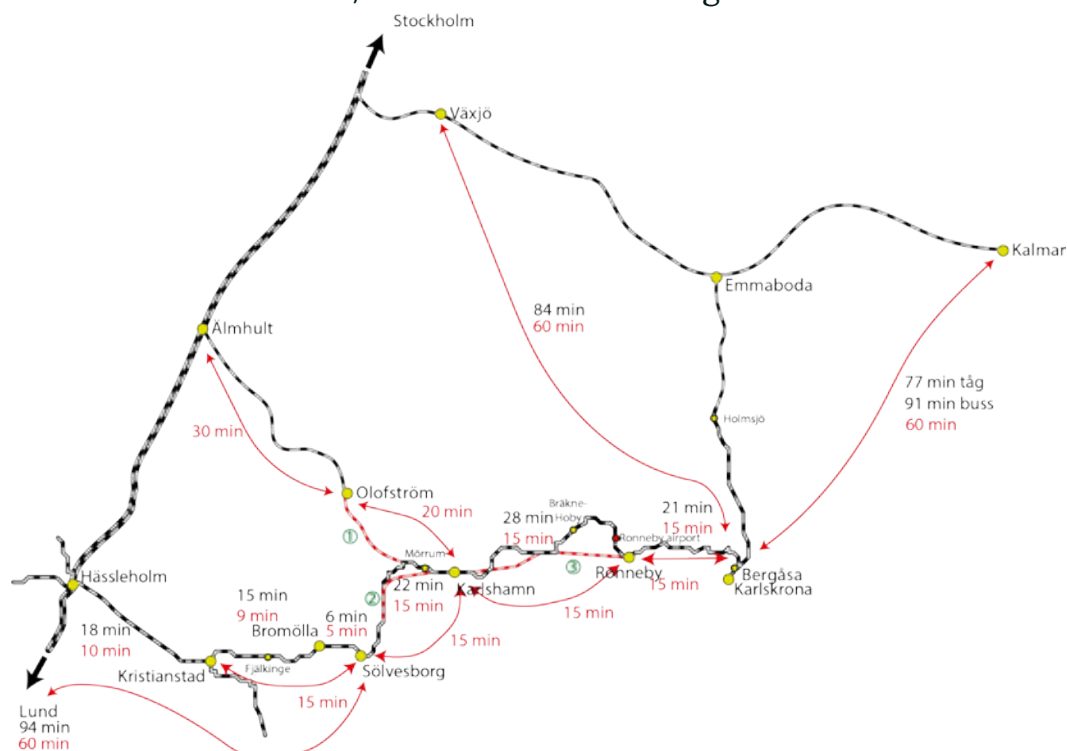

Bildkälla: [Trafikförsörjningsprogram 2024 - 2031 s. 27](#)

Med en lokal järnväg med fokus på tillgängligheten inom länet finns möjlighet till fler stationslägen. Det kan öka mindre orters attraktivitet, minska belastningen på våra vägar samt bidra till ett mer hållbart samhälle. Översiktsplanen pekar ut nya stationslägen i Johannishus och söder om Ronneby Airport.

Sydostlänken med förväntad byggstart under perioden 2027-2029 ska möjliggöra både för person- och godstrafik på sträckan Älmhult-Olofström-Blekinge kustbana. Byggandet av sydostlänken kommer främja näringslivet i sydöstra Sverige och får människor och arbetsplatser att komma närmre varandra.

Detta gynnar näringslivets utveckling och kommer samtidigt att bidra till en attraktiv, växande och hållbar region.

Läsanvisning av karta: Dagens restider redovisas i svart. Målbild redovisas i rött. Bildkälla: Trafikförsörjningsprogram 2024-2031

En ny järnväg som kopplar ihop Ronneby med stambanan pekas ut och bidrar till en stärkt koppling mot Växjö, Alvesta och Södra stambanan mellan Stockholm och Malmö.

Underlaget för stationen i Bräkne-Hoby stärks genom översiktsplanens förslag med förtätning av bebyggelsen intill järnvägsstationen och ny stadsbygd i västra och östra Bräkne-Hoby. Kommande ombyggnation av E22 mellan Trafikplats Björketorp och Nättraby möjliggör för tillskapandet av en förstärkt kollektivtrafikknod i Listerby. I dess närhet möjliggörs ny bostadsbebyggelse och service.

Högre turtäthet och fler turer på helger och kvällar behövs för att kollektivtrafiken ska kunna vara ett alternativ till bilresor på landsbygden.

För järnvägen råder ett säkerhetsavstånd till bebyggelse där en bedömning om lämplig lokalisering görs inom ramen för detaljplanprocessen eller bygglovsprövning. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn

till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för järnväg.

Skärgårdstrafik

Inriktning

- Verka för en förlängd säsong för skärgårdstrafik och utökade skärgårdsturer.

Skärgårdstrafiken har stor potential att utvecklas i Ronneby och i takt med det också förlänga säsongen och tillgängliggöra skärgården än mer.

Vägnät

Inriktning

- Säkerhetsavstånd och byggnadsfria avstånd för vägar ska beaktas.

E22 och Riksväg 27 fungerar som ryggrader för vägtrafiken i kommunen. E22 och riksväg 27 ingår i ett funktionellt prioriterat vägnät, där E22 är en nationellt och internationellt viktig väg, medan riksväg 27 är en regionalt viktig väg. Det funktionellt prioriterade vägnätet utgör ett samlat planeringsunderlag bland annat för prioriteringar av åtgärder och hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen. I det utpekade vägnätet är Trafikverket restriktiva till åtgärder som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller säkerheten negativt.

E22 ingår i det europeiska transportnätverket TEN-T och har stor betydelse för anknytningen till Blekinges hamnar. E22 knyter ihop de största tätorterna i kommunen med centralorterna i Blekinges kustzon samt i Skåne och Kalmar län. Motorvägen, tillsammans med järnvägen och buss- och flygtrafiken, möjliggör arbetspendlingen i regionen.

Riksväg 27 omfattas av Baltic-Link som syftar till att knyta ihop produktions- och konsumtionsmarknader i Centrala och